

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นครรัฐกรีกในสมัยโบราณมีอารยธรรมรุ่งเรืองที่สุดในยุคคลาสสิก (ศตวรรษที่ 8-4 ก่อนคริสตกาล) ชาวกรีกอาศัยอยู่รวมกันเป็นนครรัฐเล็ก ๆ ที่เรียกว่า โพลิส (Polis) ชาวกรีกที่มีฐานะเป็นพลเมือง (Citizen) ซึ่งมีโชทาสหรือคนต่างด้าวต่างเมืองจะมีส่วนร่วมในทางการเมือง การปกครองโดยตรง สามารถเข้าไปได้เถียงและอภิปรายในกิจกรรมทางการเมืองในวงการสนทนาต่าง ๆ เกี่ยวกับประเด็นคำอภิปรายเชิงปรัชญาว่าด้วยเรื่อง คุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรมที่เป็นสากลอันเป็นภูมิปัญญาของชาวกรีกโบราณ ซึ่งมีความหมายอย่างยิ่งต่อมนุษย์และสังคมโลกในยุคสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 20 และ 21 บุคคลผู้ที่เป็นนักปราชญ์ซึ่งมีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมกรีกมีจำนวนมาก นักปรัชญามริคนสำคัญของกรีก คือโสเครตีส (Socrates, 469-399 ก่อนคริสตกาล) เป็นบุคคลแรกที่ได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับชีวิตที่ดีของมนุษย์และประเด็นที่เกี่ยวกับความยุติธรรมในสังคมของมนุษย์ โสเครตีสได้กล่าวว่า การทำตามคำพิพากษาของศาลหรือการกระทำตามกฎหมายคือความยุติธรรมมิใช่เป็นสิ่งที่เป็นการตอบที่สมบูรณ์ที่สุดในตัวเอง มนุษย์เองยังคงต้องการคำตอบว่าความยุติธรรมคืออะไร (อมร รักษาศักดิ์ 2547: 5) เราควรดำเนินชีวิตอย่างไร ชีวิตที่ดีควรเป็นอย่างไร ความดีหรือความถูกต้องมีลักษณะเช่นไร เขาสอนให้ชาวเอเธนส์แสวงหาความรู้เพราะเขาเชื่อว่าความรู้คือความดี แต่คำสอนของเขาทำให้ผู้มีอำนาจในขณะนั้นไม่พอใจ กล่าวหาว่าเขาขาดความเคารพต่อเทพเจ้าของชาวเอเธนส์ และทำให้เด็ก ๆ เสียคน เขาถูกพิพากษาว่ามีความผิดและท้ายที่สุดได้รับโทษประหารชีวิตโดยการดื่มยาพิษ (ซัคซีย์ คุ่มทวีพร 2541: 310) จึงอาจกล่าวได้ว่านับจากวันที่โสเครตีสได้สิ้นชีวิตลงคำถามต่าง ๆ ที่ท่านได้ทิ้งไว้ให้คนแสวงหาคำตอบก็ยังคงเป็นสิ่งที่ยังมีมนุษย์โลกในปัจจุบันยังคงต้องแสวงหาคำตอบของคำว่า ความยุติธรรม ความชอบธรรม สังคม ชีวิตที่ดีและรัฐที่อยู่ต่อไป

นอกจากโสเครตีสแล้ว เพลโต (Plato, 427-347 ก่อนคริสตกาล) ถูกศึกษาค้นหาสำคัญของโสเครตีส ก็ได้พยายามค้นหาคำตอบว่าความยุติธรรมคืออะไร และได้เสนอว่ารูปแบบการปกครองที่ดีที่สุดคือ การมีราชาปราชญ์ (Philosopher King) น่าจะเป็นระบอบที่สร้าง ความยุติธรรมแก่มนุษย์ได้ และมีปรัชญามริกท่านหนึ่งคือ อริสโตเติล (Aristotle, 348-322 ก่อนคริสตกาล) ก็พยายามค้นหาคำตอบดังกล่าวเช่นกันโดยทำการศึกษาเปรียบเทียบ

ระบอบการปกครองของนครรัฐต่าง ๆ แล้วสรุปได้ว่า ระบอบโพลิตี (Polity) คือการปกครองโดยประชาชนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม น่าจะเป็นระบอบการปกครองในอุดมคติที่สร้างความยุติธรรมให้เกิดขึ้นกับมนุษย์ได้ดีกว่าระบบอื่น นอกจากนี้เอริสโตเติลยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับมนุษย์ว่า มีความสัมพันธ์ต่อกันและกันเพราะมนุษย์มีคุณลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากสัตว์โลกอื่น ๆ ก็คือมนุษย์เป็นสัตว์การเมือง (Political animal) รัฐมีวิวัฒนาการมาจากปัจเจกบุคคลครอบครัว หมู่บ้านตามลำดับ มนุษย์กับรัฐจึงมีความสัมพันธ์ต่อกัน โดยรัฐจะมีพันธหน้าที่สำคัญในการสร้างสรรค์ชีวิตที่ดีให้แก่มนุษย์นั่นเอง ซึ่งก็หมายถึงความยุติธรรมในการปกครองให้เกิดขึ้นแก่ราษฎรในรัฐ รัฐกับมนุษย์จึงเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันโดยผ่านระบบปกครอง (Regime) ของรัฐ หรือรูปแบบของรัฐบาลหรือการปกครอง (Government) นั่นเอง รัฐ รัฐบาลและราษฎร (ประชาชน) จึงมีความสัมพันธ์แบบไตรภาคีต่อกันและกันกล่าวคือ มนุษย์ต้องอาศัยอยู่ในรัฐเพื่อการมีชีวิตที่ดี รัฐจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ มีมนุษย์เป็นองค์ประกอบพื้นฐาน และรัฐก็จะกำหนดระบอบการปกครองหรือรัฐบาลเพื่อเป็นกลไกและกระบวนการของรัฐที่ใช้ในการสร้างชีวิตที่ดีแก่มนุษย์ (ราษฎร) นั่นเอง

จากยุคสมัยอาณาจักรกรีกโบราณจนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่านับตั้งแต่มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสังคมมาเป็นเวลาพัน ๆ ปี ต่างก็มุ่งหาหลักการและแนวคิดเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมือง และสังคมอย่างมีความสุข นั่นคือการมีชีวิตที่ดี สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีเพื่อให้สังคมมีการพัฒนาที่ยั่งยืน ในช่วง 20 ปี ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางการเมือง การพัฒนาประชาธิปไตยที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการพัฒนาด้านต่าง ๆ เข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ การเปลี่ยนแปลงนี้ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องตื่นตัว หุ่นเทพพยากรทุกด้านเพื่อการปฏิรูปการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมของคนให้ทันโลก ทันสมัยมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและกติกาใหม่ของสังคม ช่วงเวลาสิบปีที่ผ่านมามีการกล่าวถึง แนวคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือคำว่า Good Governance (สำนักคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ 2542: 3) กลายเป็นคำที่มีการกล่าวถึงอย่างมาก โดยเฉพาะในแวดวงของสถาบัน หน่วยงานและองค์การระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นองค์การสหประชาชาติ ธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่กำลังพัฒนาหรือมีปัญหาทางการเงินและเทคโนโลยี องค์การเหล่านี้มีความเห็นร่วมกันว่ากฎเกณฑ์สำคัญที่จะนำไปสู่การฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของประเทศต่าง ๆ อย่างยั่งยืนนั่นคือการที่ประเทศเหล่านั้นมีธรรมาภิบาลหรือการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเป็นหลักการที่สอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย การบริหารบ้านเมืองที่เคารพสิทธิมนุษยชน และเป็นระบบที่ให้ความสำคัญแก่ประชาชน ซึ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ใช้คำว่า “การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี” ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2542

ดังนั้น แนวคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี จึงไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็นการสะสมความรู้ที่เป็นวัฒนธรรมในการอยู่ร่วมกัน เป็นสังคมของมวลมนุษยชนับเป็นพัน ๆ ปี ซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถร่วมกันประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี และสังคมมีการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี จึงมักจะเป็นตัวแบบที่สำคัญซึ่งใช้เปรียบเทียบกับบทบาทการทำหน้าที่ผู้นำทางการเมืองในด้านการบริหารงานได้เป็นอย่างดี

ลิขิต ธีรเวคิน (2541: 232-233) กล่าวถึงคุณสมบัติผู้นำว่า เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง มีความสามารถ มีลักษณะผู้นำ มีศีลธรรมและคุณธรรม มีอาวุโส มีบุคลิกลักษณะดี มีฐานะทางสังคม มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ถ้าเป็นทหารต้องอยู่ในตำแหน่งที่มีอำนาจ มีเสน่ห์ในบรรดาผู้นำทางการเมืองของไทยในปัจจุบันคงไม่มีใครปฏิเสธได้เลยว่าชื่อของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีคนที่ 23 ของประเทศไทย เป็นบุคคลที่น่าศึกษาบทบาททางการเมืองมากที่สุดเริ่มตั้งแต่ใช้ชีวิตในแวดวงกรมตำรวจแล้วลาออกมาประกอบอาชีพธุรกิจ (กาญจน์มณี ศรีวิศาลภพ และณรงค์ชัย ปัญญานนทชัย 2542: 2) และผันตัวเองเข้าสู่แวดวงทางการเมืองจนก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งสูงสุดทางการเมืองคือตำแหน่งนายกรัฐมนตรี สถาบันราชภัฏสวนดุสิต (2544 ก) ตำรวจความคิดเห็นประชาชนเกี่ยวกับคุณสมบัตินายกรัฐมนตรีพบว่า พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร มีคุณลักษณะเด่น 5 ข้อตามลำดับคือ มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและทันสมัย ทำงานรวดเร็ว กล้าคิดกล้าทำและกล้าตัดสินใจ ตั้งใจทำงานและมีนโยบายดี บริหารงานดีและมีความคิดสร้างสรรค์ รูปบรรด พรหมอินทร์ (2547: 91) กล่าวว่าผู้นำ (leader) คือบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าและเป็นผู้ตัดสินใจ กรณีผู้นำทางการเมืองนั้นจะต้องผ่านกระบวนการทางการเมืองคือการได้รับการแต่งตั้งหรือได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน รัฐบาลพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เข้ามามีบทบาทบริหารประเทศครั้งแรกระหว่าง พ.ศ. 2544-2547 โดยมีผลงานการดำเนินงานของรัฐบาลช่วง 4 ปีแรกปรากฏผลเป็นรูปธรรมทั้งนโยบายเร่งด่วนและนโยบายทั่วไป เศรษฐกิจไทยฟื้นตัวขึ้นในทางที่ดีประเทศไทยสามารถใช้หนี้กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้ทันก่อนกำหนด ระบบราชการได้รับการปฏิรูปชัดเจนมีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองมากขึ้น พรรคไทยรักไทยของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้รับความนิยมนจากประชาชนอย่างต่อเนื่อง ด้วยการชูนโยบาย “ประชานิยม” มาใช้หาเสียงและกำหนดเป็นกรอบนโยบายของรัฐบาล เช่น นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค นโยบายกองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น นโยบายเหล่านี้สะท้อนถึงความต้องการของประชาชนระดับล่างเมื่อรัฐบาลสามารถน่านโยบายเหล่านี้ไปสู่ภาคปฏิบัติประกอบกับการเสนอนโยบายอื่น ๆ ออกมาเป็นระยะ ๆ ทำให้กระแสความนิยมต่อ

รัฐบาลเป็นไปอย่างต่อเนื่อง นโยบายที่รัฐบาลดำเนินการไปจึงได้รับการเรียกว่า นโยบายประชานิยม (ฐปนรรต พรหมอินทร์ 2546: 126) ซึ่งส่งผลถึงการเลือกตั้งใหญ่ภายในประเทศ เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ผลพรรคไทยรักไทยได้รับการไว้วางใจมากกว่าการเลือกตั้งเมื่อวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2544 โดยมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้รับการเลือกตั้งสูงถึง 377 คน นับว่าเป็นครั้งแรกของการเลือกตั้งในประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่พรรคการเมืองได้รับเสียงข้างมากจากการเลือกตั้ง

การบริหารประเทศของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในฐานะผู้นำรัฐบาลในสมัยที่สองไม่ได้ราบรื่นเช่นสมัยแรก เนื่องจากต้องประสบปัญหาต่าง ๆ อย่างมากมายทั้งปัญหาทางการเมือง ปัญหาตัวผู้นำเองที่ถูกมองว่ามีลักษณะ “อำนาจนิยมสูง” ปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้ ได้แก่ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการแทรกแซงองค์กรอิสระ ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดภาคใต้ ปัญหาโรคระบาด ปัญหาการโอนย้ายสถานศึกษาขององค์กรครู ปัญหาการทำเอฟทีเอกับสหรัฐ ปัญหาด้านพลังงาน ปัญหาภัยพิบัติ ปัญหาการก่อการร้าย และปัญหาที่ตัวผู้นำถูกมองว่าไร้ซึ่งคุณธรรมและจริยธรรมนั่นคือ การขายหุ้นของกลุ่มบริษัท ชินวัตรและตระกูลคามาพงษ์ที่ไม่ต้องเสียภาษีให้กับรัฐ ปัญหาเหล่านี้ถูกต่อต้านอย่างรุนแรงจากประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จนเกิดการเคลื่อนไหวเดินขบวนทั้งฝ่ายที่สนับสนุนพรรคไทยรักไทยของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กับฝ่ายต่อต้านซึ่งมีนายสนธิ ลิ้มทองกุลและพลตรี จำลอง ศรีเมือง เป็นแกนนำความคิดเห็นทางการเมืองของประชาชนมีความเห็นแตกแยกอย่างเห็นได้ชัด จนเป็นสาเหตุให้ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

ในบรรดาปัญหาต่าง ๆ ที่รัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ต้องเผชิญนั้นปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลับกลายเป็นปัญหาความรุนแรงที่เรื้อรัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐที่ดำเนินติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน ความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในช่วง พ.ศ. 2544-2548 ซึ่งเป็นช่วงที่พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี (ศรีสมภพ จิตรภิรมย์ศรี 2547) สำนักวิจัยเอแบคโพลล์มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (2548) ได้มีการออกสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในประเทศเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน - 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2548 พบว่า เหตุการณ์ที่เป็นการลดทอนความน่าเชื่อถือของรัฐบาลมากที่สุดสามอันดับแรก คือ ปัญหาเศรษฐกิจที่ราคาน้ำมันและสินค้าสูงขึ้นร้อยละ 80.8 ปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ร้อยละ 76.3

และปัญหาทุจริตคอร์ปชั่น ร้อยละ 76.1 แสดงว่าปัญหาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นปัญหา ระดับชาติที่มีผลต่อการเมืองการปกครองภายในประเทศ เนื่องจากมีประชาชนผู้บริสุทธิ์ เจ้าหน้าที่ บ้านเมือง ทหาร ตำรวจ ครู และพระสงฆ์ต่างบาดเจ็บและสูญเสียชีวิตไปเป็นจำนวนมาก จากเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้น อาทิ กรณีเกิดเหตุการณ์มัสยิด กรือเซะและตากใบ ฯลฯ โดยที่ปัญหานี้จะไม่มีวันสูญสิ้นไปไม่ว่าปัจจุบันหรืออนาคต หากรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องไม่รีบดำเนินการ แก้ไขให้ถูกจุดและทันเวลาโดยเร่งด่วน (มบุญ หนูสงค์ 2548: 20)

ดังนั้นจะเห็นว่าปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส เป็นปัญหาด้านความมั่นคงสำคัญที่รัฐบาลและหน่วยงานความมั่นคงจะต้อง กำหนดกรอบแนวคิด นโยบายและทิศทางในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงาน ความมั่นคงให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ปัญหาที่สร้างผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สินความเป็นอยู่ของประชาชน ส่งผลเสียหายต่อชาติบ้านเมืองได้รับการแก้ไขหรือคลี่คลาย ลงไป จนกระทั่งเหตุการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้อยู่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความ สนใจที่ต้องการศึกษาบทบาทการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในประเด็นการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการนำแนวคิดการบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี มาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ ปัจจัยใดบ้างที่ เป็นปัญหาและอุปสรรคหรือปัจจัยส่งเสริมในการแก้ไขปัญหา และแนวคิดการบริหารกิจการ บ้านเมืองและสังคมที่ดี สามารถแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ หรือ ไม่ การศึกษาเรื่องนี้ผลของการวิจัยสามารถนำมาใช้เพื่อให้เกิดผลดีในการร่วมกันแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์คลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีอันจะส่งผลทำให้สังคมไทย มีการพัฒนาที่ยั่งยืนประเทศชาติเกิดความสงบสุข

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

ศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กรณีการแก้ไขปัญหา สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี กำหนด วัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

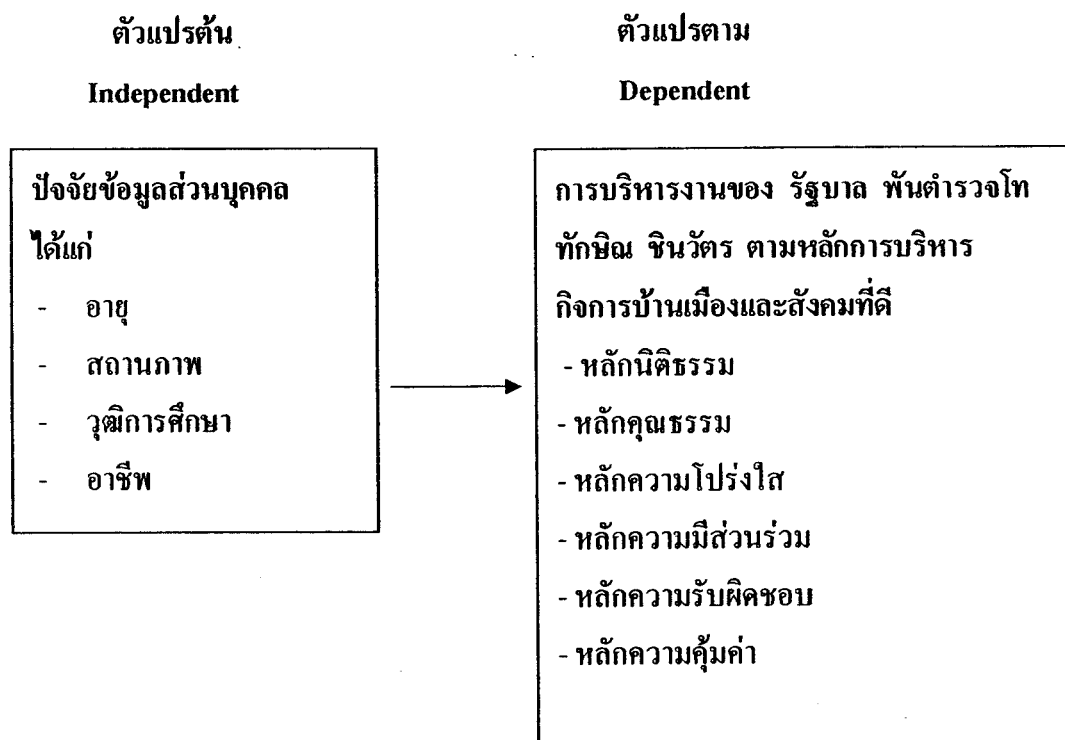
2.1 เพื่อศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กับการแก้ไข ปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.2 เพื่อนำแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ไปวิเคราะห์การบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กรณีการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กับแนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กรณีการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง ศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กรณีการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

4. สมมติฐานการวิจัย

4.1 อายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับแนวความคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.2 สถานภาพที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับแนวความคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.3 วุฒิมัธยมศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับแนวความคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

4.4 อาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อระดับแนวความคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหาได้แก่ แนวความคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นตัวบทหลักมาทำการศึกษาความสัมพันธ์ กับการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ในการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี จนกระทั่งสิ้นสุดวาระการทำหน้าที่ในสมัยที่สองซึ่งได้ประกาศยุบสภาเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ได้แก่ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยหรือมีภูมิลำเนาอยู่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มประชาชน กลุ่มเจ้าหน้าที่บ้านเมือง เช่น เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครอง ตำรวจ ทหาร กลุ่มผู้นำชุมชน เช่น ครู ผู้นำศาสนา

6. ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดที่มีผลต่อการวิจัย ดังนี้

6.1 ข้อจำกัดด้านการบันทึกข้อมูล ความคิดเห็น และทัศนะของผู้ถูกสัมภาษณ์ซึ่งส่วนหนึ่งยังรับราชการอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ ข้อมูลจากการศึกษาบางส่วนเป็นข้อมูลเชิงลึก การสัมภาษณ์จึงไม่สามารถบันทึกภาพและเสียง หรือเปิดเผยข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกในวิทยานิพนธ์ได้ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัย และส่งผลกระทบต่อตำแหน่งหน้าที่ของผู้ถูกสัมภาษณ์ และนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศ

6.2 ข้อจำกัดของผู้ศึกษาซึ่งปัจจุบันยังรับราชการทหารในหน่วยงานสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านความมั่นคงของประเทศ การทำวิจัยข้อมูลภาคสนามไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกพื้นที่ ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบที่ยังมีความรุนแรงเกิดขึ้น ทำให้ต้องใช้ทีมผู้ช่วยนักวิจัยเข้าถึงข้อมูลในพื้นที่แทน

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 แนวคิดการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี หมายถึง การบริหารที่ดีของภาครัฐ รวมถึงความสัมพันธ์วิธีการและเครื่องมือซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนทั้งฐานะปัจเจกบุคคล และสถาบันต่าง ๆ มีหลักยึด 6 ประการ ได้แก่

7.1.1 *หลักนิติธรรม* หมายถึง การตรากฎหมายที่ถูกต้อง เป็นธรรม การบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดกฎ กติกาและการปฏิบัติตาม กฎ กติกาที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ ความยุติธรรม

7.1.2 *หลักคุณธรรม* หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตจนเป็นนิสัยประจำชาติ

7.1.3 *หลักความโปร่งใส* หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติโดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส

7.1.4 *หลักความมีส่วนร่วม* หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแจ้งความเห็น การไต่สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ

7.1.5 **หลักความรับผิดชอบ** หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนการเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลดีและผลเสียจากการกระทำของตน

7.1.6 **หลักความคุ้มค่า** หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยธรรมาภิบาลให้คนไทยมีความประหยัด ใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ จนสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลกและรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

7.2 การบริหารงานของรัฐบาล หมายถึง การดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล สมัยรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเป็นปัญหาที่กระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของรัฐ

7.3 กอ.สสส.จขต. หมายถึง กองอำนวยการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

7.4 ตอ.บต. หมายถึง ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

7.5 พื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ หมายถึง จังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

7.6 กอส. หมายถึง คณะกรรมการอิสระเพื่อความสมานฉันท์แห่งชาติ

7.7 พตท. 43 หมายถึง กองบัญชาการผสมพลเรือน ตำรวจ ทหารที่ 43

7.8 พ.ร.ก. ฉุกเฉิน หมายถึง พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 การศึกษาการบริหารงานของรัฐบาล พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กรณีการแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลจากการวิจัยสามารถนำมาใช้เพื่อให้เกิดผลดีในการร่วมกันแก้ไขปัญหาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ จังหวัด ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี สังคมมีการพัฒนาที่ยั่งยืน ประเทศชาติเกิดความสงบสุข

8.2 แนวคิดเรื่อง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นแนวคิดที่มีหลักการสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งอำนาจอธิปไตยมีที่มาจากประชาชนดังนั้น เราสามารถใช้แนวคิดดังกล่าวเป็นตัวแบบไปวิเคราะห์สรรหา ผู้นำสังคมหรือผู้นำประเทศในการจัดสรรทรัพยากรที่ดีที่สุดในสังคม และประชาชนภายในประเทศ

8.3 แนวความคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบูรณะสังคมและประเทศ เพื่อพลิกฟื้นภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศ ให้สามารถรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างทันสถานการณ์ของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ดังนั้นการศึกษาแนวความคิดเรื่องการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี จะทำให้ทราบถึงวิธีการที่สามารถนำมาปฏิบัติแล้วเกิดผลต่อผู้นำไปใช้ และเมื่อกระทำไปแล้วจะทำให้ทราบถึงผลดีที่เกิดขึ้นต่อผู้ถูกกระทำ